

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 29. 07. 2004

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 08. 2014

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

437

ZÁKON

z 30. júna 2004

**o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia
a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky
č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného
poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní
rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných
poisťovní v znení neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje

- a) podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- b) vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len „lekársky posudok“) a jeho náležitosti,
- c) zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

(1) Bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

(2) Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).

(3) Na účely tohto zákona

- a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví,
- b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví,
- c) poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „poskytovateľ náhrady“) je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov,¹⁾

d) posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

§ 3

Náhrada za bolesť

(1) Náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

(2) Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

(3) Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

(4) Ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

§ 4

Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia

(1) Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

(2) Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

(3) Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

(4) Ak sa poškodenému už poskytla náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a vzniklo také zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení následkov nepredpokladal, poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7.

§ 5

Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia

(1) Pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

(2) Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

(3) Na valorizáciu výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského

uplatnenia sa nevzťahuje osobitný predpis.²⁾

(4) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky³⁾ uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

(5) V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity,⁴⁾ môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

§ 6

Dohoda o vyrovnaní

(1) Poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla,⁵⁾ dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.

(2) Dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia musí mať písomnú formu.

(3) Poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Lekársky posudok

§ 7

(1) Lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

(2) Zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poškodený liečil v súvislosti s poškodením na zdraví, je povinné posudzujúcemu lekárovi poskytnúť pri hodnotení bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia zdravotnú dokumentáciu⁶⁾ súvisiacu s poškodením [§ 2 ods. 3 písm. a)].

(3) O vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený.

(4) O vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

(5) Za vydanie lekárskeho posudku sa uhrádza poplatok podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(6) Ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.⁸⁾

§ 8

(1) Lekársky posudok obsahuje

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného,
- b) dátum vzniku poškodenia na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, dátum priznania choroby z povolania,
- c) miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví,
- d) čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia,
- e) určenie diagnózy,
- f) hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie,
- g) celkový počet bodov.

(2) Z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov.

(3) Lekársky posudok sa vydáva písomne. Poškodenému sa doručí jedno vyhotovenie lekárskeho posudku aj v prípadoch, ak o lekársky posudok požiadala iná oprávnená osoba podľa § 7 ods. 4. Jedno vyhotovenie lekárskeho posudku sa doručí aj lekárovi, s ktorým má poškodený uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.⁹⁾

(4) Lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

(5) Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

§ 9

Zásady na hodnotenie bolesti

(1) Posudzujúci lekár hodnotí bolesť podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti.

(2) Hodnotenie bolesti pri chorobách z povolania sa vzťahuje na akútnu formu ochorenia, ak v prílohe č. 1 v III. časti nie je ustanovené inak.

(3) Ak je sadzba bodového hodnotenia za bolesť ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada na rozsah a spôsob poškodenia na zdraví, jeho závažnosť a priebeh liečenia vrátane náročnosti liečenia a na vzniknuté komplikácie. Pri ľahšom alebo kratšom priebehu liečenia bolesti sa použije počet bodov pri dolnej hranici rozpätia bodov a pri ťažšom alebo dlhšom priebehu liečenia sa použije počet bodov pri hornej hranici rozpätia bodov. Pri popáleninách sa prihliada v rámci rozpätia bodov na ich umiestnenie a pôvod.

(4) Ak v ustanovených sadzbách nie je uvedená neúplná zlomenina, použije sa počet bodov za úplnú zlomeninu znížený až o jednu tretinu.

(5) Bodové hodnotenie bolesti sa zvýši až o polovicu, ak

- a) vznikla infekcia rany okrem tetanu; bodové hodnotenie bolesti možno zvýšiť len v súvislosti s ranou, ktorej čas liečenia sa infekciou predĺžil,
- b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie,
- c) povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažuje injekcia, punkcia kĺbu, hrudníka a abscesu, infúzia a transfúzia; toto zvýšenie sa nevzťahuje na operačný výkon, ak je zahrnutý v sadzbe pre príslušné poškodenie na zdraví.

(6) Pri súbehu dôvodov podľa odseku 5 možno hodnotiť bolesť najviac do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby.

(7) Ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny.

(8) Ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

§ 10

Zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia

(1) Posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov.

(2) Hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia pri chorobách z povolania sa vzťahuje na chronickú formu ochorenia, ak v prílohe č. 1 v IV. časti nie je ustanovené inak.

(3) Ak následky možno napraviť alebo zmierniť jednoduchým a bežným lekárskeým výkonom, posudzujúci lekár odporučí poškodenému takýto výkon.

(4) Bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

(5) Ak je sadzba bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada aj na to, do akej miery jednotlivé následky spolu súvisia alebo sú už v sebe obsiahnuté. Ak možno očakávať priaznivý vývoj vzhľadom na intenzitu alebo trvanie následkov, použije sa počet bodov pri dolnej hranici rozpätia.

(6) Ak vznikli následky v orgáne alebo končatine, ktorých funkcia sa porušila predchádzajúcimi vrodenými alebo získanými zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa len následky, ktoré vznikli v súvislosti s posudzovaným poškodením na zdraví alebo ktoré viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak nemožno stav zmien zdravotného stavu pred posudzovaným poškodením na zdraví presne zistiť, nesmie pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počet bodov prekročiť tri štvrtiny ustanovenej sadzby.

(7) Pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárskeým posudkom; v lekárskeom posudku sa z bodového hodnotenia, ktoré zodpovedá zdravotnému stavu poškodeného po zhoršení následkov, odpočíta bodové hodnotenie určené pôvodne vydaným lekárskeým posudkom.

(8) Ustanovenia § 9 ods. 7 a 8 sa vzťahujú aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 11

(1) Na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu